

*Kan man forsikre bort
finansiell eksponering?*

CYBERFORSIKRING

Relax, we'll help you.

Svaret er:

DELVIS

Relax, we'll help you.

CYBERFORSIKRING I NORGE

- Har vært tilbudt i markedet noen år nå
- Segmentene deles i små/mellomstore bedrifter og industribedrifter
- For Industri er kapasiteten typisk NOK 100 000 000. Ønsker man mer må man ha flere tilbydere og bygge dekningen lagvis
- Forsikringen dekker typisk eget tap og/eller tredjemanns tap

HVA DEKKES AV EN FORSIKRING?

FIRST PARTY COVER

- Incident and Breach Response
- Restoration
- PCI-DSS (Payment Card Industry Data Security Standards)
- Business Interruption
- Cyber Extortion

THIRD PARTY COVER

- Confidentiality and Privacy
- Network Security
- Media

MAIN INSURED PERILS

- Computer Malicious Act
- Computer Malware
- Human Error
- Theft of Data
- Denial of Service Attack

FIRST PARTY COVER

- Incident & Breach response
 - Eksterne eksperter, følge data regulativer, drifte intern krisestab, beskytte omdømme, saksomkostninger
- Restoration
 - Gjenoppretting av data og programvare
- Business Interruption
 - Avbrudd – dekning av brutto fortjeneste og økte driftskostnader
- Cyber Extortion
 - Løsepenger og kostnader til å løse utpressingskrav (der det er lovlig – avhenger av lokal jurisdiksjon)
- Cyber Crime
 - Tap av penger
- PCI-DSS
 - Erstatning for bøter og straffer fra kortselskap, resertifisering, utstedelse av nye kort

THIRD PARTY COVER

- **Confidentiality and Privacy**
 - Erstatning for databrudd relatert til personvern/konfidensiell informasjon, og/eller brudd på personvernregler
- **Network security Liability**
 - Skade, ødeleggelse, tyveri av data eller DoS angrep
- **Media Liability**
 - Ærekrenkelse, brudd på copyright, brudd på privatlivet i online media

HVA DEKKES IKKE AV EN FORSIKRING?

- Brudd i infrastruktur s.s. telekommunikasjon, Internett, satellitt, kabel, strøm, gass og vann
- Terror, men Cyber Terror er dekket
- Skade på datasystemer o.l. som skyldes hendelser/krav fra offentlige myndigheter som opptrer innenfor lovens rammer
- Bruk av ulovlig eller ikke lisensiert programvare
- Bøter o.l.
- Tyveri av åndsverk (patenter, varemerker etc.)
- Publisering på nettsider hvor man ikke må registrere seg, eller enhver nettside som ikke er kontrollert av sikrede
- PS: Denne listen er ikke uttømmende, kun eksempler.

HVILKE VURDERINGER GJØR VI?

- Kunden må fylle ut spørreskjema
- Vurdering gjøres i samarbeid med Munich Res Cyberavdeling
- If har egen IT/Cyber-ekspert som bidrar i risikovurderingen
- Eget cyber team som jobber på tvers av landegrensene, samt sammen med Munich Re
- Pris avhenger bl.a. av geografisk eksponering, omsetning, antall ansatte, om ting håndteres internt eller kjøpes eksternt, hvilke dekninger kunden ønsker m.m.
- Tett dialog med kunden hele veien, for større kunder avtales et møte med IT-ansvarlig for å få full forståelse for risikoen.

A photograph of a modern office environment. In the foreground, a man is seated in a black office chair, facing away from the camera, working on a laptop. To his right, a long white desk is cluttered with various office supplies, including a keyboard, a mouse, a telephone, and a mug. In the background, three people are standing and engaged in a discussion. A woman in a light-colored top is gesturing with her hands, while a man in a dark shirt and another woman in a yellow top listen attentively. Large windows in the background let in bright, natural light, creating a warm and professional atmosphere.

Over til det 'morsomme':

SKADEEKSEMPLER

Relax, we'll help you.

Full stans

- Bilprodusent og partnere rammes av 'WannaCry' og finner datamaskiner i fabrikker som viser Bitcoin bildet.
- Startet i PC ved en fasilitet, og stoppet produksjonsarbeidet til 3500 ansatte.
- Siden viruset kan spre seg til sammenkoblede nettverk ble to fabrikker og et partnerselskap tvunget til å stoppe produksjonen.
- Kostnadene betydelig større enn de \$300 pr PC som var krevet i løsepenger.
- Og – Sikkerhetsoppdateringen som kunne hindret angrepet hadde vært tilgjengelig i flere måneder.

Relax, we'll help you.

Svidd deig

- Hva mente en canadisk kjeksprodusent var det værste som kunne skje?
- For salt kjeks, men ikke verre enn en dags produksjon.
- Fullstendig produksjonsstans i 2015 etter hackerangrep.
- Hackerne analyserte nettverket og tok kontroll over PLC (Programmable Logic Controller).
- Produksjonen stoppet og deigen stivnet i rørene.
- Rørene måtte demonteres og erstattes med nye.
- Betydelig avbruddstap.
- Feil og mekanisk brudd i produksjonen er normalt, ondsinnet manipulasjon er ikke.

Relax, we'll help you.

Ubøyeleg stål

- Tysk stålverk ble i 2014 hacket. Tok kontroll over produksjonsprogrammer. Store materielle skader.
- Phising e-poster resulterte i infiltrering av systemet med ondsinnet programvare.
- Tok over mesteparten av fabrikkens kontroll systemer og ødela systematisk komponenter
- Hindret en smelteovn i å iverksette sikkerhetsmekanismer i tide.
- Hackernes motiv er ikke kjent, men dette er klassifisert som Advanced Persistent Threat (APT). Disse er som oftest knyttet til fremmede stater.

Relax, we'll help you.

Til slutt: Lukket og låst

- Hackere hadde i månedsvis prøvd å få tilgang til IT systemene til et luksushotell i Østerrike.
- I desember 2016 klarte de dette og krypterte all data, inkludert back-ups.
- To angrep ble stoppet, men samme måned klarte de å få kontroll over nøkkelkortsystemet.
- Løsesum var €1500 i bitcoin og ledelsen på hotellet betalte til slutt.
- Total tap var ca €10 000. I dag er alle datasystemer oppdatert.
- Hotellet vurderer å gå bort fra key-cards og tilbake til tradisjonelle nøkler.

Relax, we'll help you.

Hva kan man gjøre

- Så langt innenfor cyber forsikring ser vi at for mange tilfeller handler om menneskelige feil, dvs. ansatte 'går i fella' og åpner ukjente vedlegg.
- Opplæring av ansatte, og terping på rutiner. Flere selskaper sender 'test-e-post' til ansatte.
- Oppdaterte IT-systemer, brannmurer, anti-virus etc.

Relax, we'll help you.

Så: Kan man forsikre bort finansiell eksponering?

- Enhver forsikring er ment å gi sikrede økonomisk trygghet ved skadetilfelle.
- Mye av risikoene kan reduseres ved gode forsikringsdekninger
- Sikrede må, sammen med forsikringsselskap, og evt. megler, vurdere risiko og ønsket forsikringssum/egenandel.
- Mye av risikoene vil dekkes av forsikringene, men...
- ...alt er ikke forsikringsbart.
- Sammen med forsikringsselskapet og IT-leverandører må man jobbe for å minimere og redusere risikoen for skade.
- Blir man rammet av en cyber hendelse er det bedre å bli det med en forsikring enn uten.

Relax, we'll help you.

Relax, we'll help you.